

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГОРОХІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство	
Шифр та назва спеціальності	201 «Агрономія»	
Освітньо-професійна програма	Виробництво і переробка продукції рослинництва	
Освітній ступінь	фаховий молодший бакалавр	
Викладач	Савченко Світлана Олексіївна	
	Посада	Викладач-методист, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії
	Контактна інформація викладача	E-mail metodkabinetkoledz@gmail.com
	Робоче місце	Аудиторія 33, кабінет безпеки життєдіяльності та охорони праці
	Консультації	дистанційні; за домовленістю з ініціативи здобувача; за розкладом
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Форма навчання	денна	
Час та місце проведення: курс, семестр	2 курс, 5, 6 семестр; відповідно до розкладу	
Тривалість курсу, кількість кредитів	4 кредити ЄКТС/120 годин	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Розділ І. БЖД: аудиторні заняття – 28 год, лекції – 14 год., практичні – 14 год., самостійна робота – 32 год.; Розділ II. ОП: - аудиторні заняття – 32 години (лекції – 16 годин, практичні заняття – 16 годин), самостійна робота – 28 годин	
Форма контролю	Екзамен	
Мова викладання	українська	
Сторінка дисципліни в Інтернеті Дистанційний курс	Покликання на розроблений електронний курс в Moodle ГК ЛНАУ http://gklnau.org.ua/moodle/course/view.php?id=8	
Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система)	робоча програма, курс лекцій, лабораторні, практичні роботи, презентації курсу, навчальні відеофільми, тестовий контроль, перелік питань для підсумкового контролю, компетентності, програмні результати навчання	

Опис навчальної дисципліни

<p>Мета вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Формування у майбутніх фахівців системних знань і розуміння концептуальних основ безпеки життєдіяльності, охорони праці, теорії й практики розвитку цього курсу та набуття навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу стосовно сучасних методів управління ризиками життєдіяльності в сучасних умовах.</p> <p>Набуття здобувачем фахової передвищої освіти компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.</p> <p>Надання знань, умінь, здатностей для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах, з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання.</p>
<p>Завдання дисципліни</p>	<p>Набуття здобувачами освіти теоретичних знань з питань концепції, стратегії та тактики безпеки життєдіяльності та охорони праці; опанування студентами методичним інструментарієм розроблення та реалізації завдань безпеки життєдіяльності та охорони праці; оволодіння навичками безпечного мислення та розроблення пропозицій щодо удосконалення систем і механізмів функціонування безпеки життєдіяльності та охорони праці; набуття навичок аналізу виробничого травматизму, процесів формування травмонебезпечних ситуацій та прийняття рішень під час вирішення проблем безпеки життєдіяльності та охорони праці на практиці.</p> <p>Ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності та забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науковообґрунтованих критеріїв прийняттого ризику.</p>
<p>Пререквізити курсу</p>	<p>Фізика і астрономія, хімія, біологія і екологія, математика, екологія та захист навколишнього середовища, правознавство</p>
<p>Постреквізити курсу</p>	<p>Агрохімія, захист рослин, технологія виробництва продукції рослинництва, плодоовочівництво, насінництво з основами селекції, технологія зберігання та переробки продукції рослинництва, організація та планування</p>

<p>Компетентності, розвиток яких забезпечує навчальна дисципліна</p>	<p>Інтегральна компетентність. Здатність особи розв'язувати типові спеціалізовані задачі агрономії або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів аграрної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.</p> <p>Загальні компетентності.</p> <p>ЗК1.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК6.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в команді.</p> <p>Спеціальні компетентності.</p> <p>СК1. Здатність розв'язувати основні типи задач професійній діяльності.</p> <p>СК4. Здатність обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.</p> <p>СК5. Здатність розуміти основні біологічні та агротехнологічні правила і теорії, пов'язані з вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.</p> <p>СК6. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати в процесах виробництва, переробки і зберігання новітні прийоми, заходи, засоби для отримання високоякісної, екологічно безпечної, ринково привабливої сільськогосподарської продукції.</p> <p>СК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК12. Здатність забезпечувати безпечність праці під час вирощування сільськогосподарських та інших рослин.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН1. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій у сфері агрономії.</p> <p>РН2. Вільно спілкуватися державною мовою усно і письмово, у тому числі з професійних питань.</p> <p>РН4. Опанувати нові методи і технології, впроваджувати інноваційні принципи і методи для підвищення ефективності виробничої діяльності в агрономії.</p> <p>РН6. Виявляти та вирішувати виробничі проблеми з урахуванням зональних умов, а також технологічних, правових, економічних, екологічних та етичних аспектів.</p>

PH11. Комплектувати і експлуатувати машинно-тракторні агрегати.

PH12. Обирати для вирощування сільськогосподарських культур добрива та засоби захисту рослин на основі аналізу інформації про наявний асортимент.

PH13. Оцінювати якість виконання польових робіт та раціонально використовувати природні ресурси.

PH14. Організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог, технологічні операції з первинної переробки і зберігання сільськогосподарської продукції.

PH 16. Організовувати та здійснювати управління виробничою діяльністю у сфері агрономії в умовах, що можуть зазнавати непередбачуваних змін.

PH17. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

PH18. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОСНОВНІ ТЕМИ

Розділ 1. Безпека життєдіяльності

Тема 1. Основи безпеки життєдіяльності, основні поняття та визначення, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.

1. Предмет безпеки життєдіяльності (БЖД), структура науки про безпеку. Основи безпеки життєдіяльності, основні поняття та визначення, таксономія небезпек.
2. Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик.
3. Безпека людини, суспільства, національна безпека.
4. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Методологічні основи безпеки життєдіяльності.
5. Нормативно-правове забезпечення безпеки життєдіяльності. Основні терміни.
6. Поняття небезпеки та ризику. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.
7. Основні положення ергономіки.

Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.

1. Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ: землетрус, карст, осідання ґрунтів над гірничими виробками, зсув, обвал, ерозія ґрунту.
2. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки та навколишнє середовище.
3. Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ.
4. Небезпечні гідрологічні процеси і явища.
5. Пожежі у природних екосистемах.

Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.

- 3.1. Промислові аварії, катастрофи та їх наслідки.
- 3.2. Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях.
- 3.3. Пожежна безпека.
- 3.4. Радіаційна безпека.

Тема 4. Безпека людини у соціальному середовищі. Соціально-політичні небезпеки. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.

1. Глобальні проблеми людства.
2. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Види тероризму, його первинні, вторинні та каскадні вражаючі фактори.
3. Класифікація об'єктів щодо забезпечення захисту від терористичних дій.
4. Аналіз аварійних ситуацій під час технологічного тероризму.
5. Антитерористичні критерії оцінки уразливості та підвищення стійкості роботи об'єктів підвищеної небезпеки.
6. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства.

Тема 5. Негативна дія різних чинників на організм людини. та шляхи підвищення рівня безпеки життєдіяльності. (Самостійне вивчення)

1. Загальна характеристика трудової діяльності. Розумова та фізична діяльність. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я.
2. Загрози здоров'ю людини та продуктивності її праці: психофізіологічні чинники безпеки, втома і перевтома, психічне травмування і конфлікт, захворювання (хворобливий стан), алкоголізм, наркоманія.
3. Особливості психофізіологічного стану окремих категорій населення.
4. Загальні уявлення про обмін речовин та енергії.
5. Шляхи підвищення рівня БЖД: оздоровча фізична культура, оздоровчі процедури, медико-біологічні засоби, раціональне харчування, лікувальне голодування (дієтична терапія), фармакологічні засоби і використання лікарських рослин, психологічні засоби відновлення працездатності і ін.
6. Професійна орієнтація.
7. Особливості безпечної поведінки на вулиці, орієнтування на місцевості за різних умов.

Тема 6. Безпека життєдіяльності в надзвичайних ситуаціях. Оцінка ризику. Додаткова допомога при надзвичайних ситуаціях.

1. Безпека життєдіяльності в надзвичайних ситуаціях.
2. Загальний аналіз ризику.
3. Індивідуальний та груповий ризик.
4. Концепція прийнятності ризику.
5. Розподіл підприємств, установ та організацій за ступенем ризику їхньої господарської діяльності щодо забезпечення безпеки та захисту населення і територій від НС.
6. Додаткова допомога при надзвичайних ситуаціях.

Тема 7. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення у НС.

1. Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС.
2. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні. Органи управління.
3. Загальні норми законодавства, підзаконних актів, що регламентують принципи і механізми регулювання безпеки, зниження ризиків і пом'якшення наслідків НС.
4. Навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварій. Система інструктажів. Програми підготовки населення до дій у НС.
5. Спеціальні об'єктові навчання і тренування. Функціональне навчання керівних працівників і фахівців, які організують та здійснюють заходи у сфері цивільного захисту.

6. Організаційна побудова системи управління безпекою та захистом у НС на підприємстві, в установі та організації.

Тема 8. Основні заходи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час НС.

1. Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах.
2. Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС. Сили і засоби постійної готовності.
3. Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт.
4. Склад та завдання угруповання сил першого, другого ешелонів та резерву.
5. Організація взаємодії сил при проведенні аварійно-рятувальних робіт та основних видів забезпечення у зоні НС.
6. Основні засоби, тактика дій і способи виконання робіт у зоні НС в залежності від профільного напрямку закладу освіти.

Розділ 2. ОХОРОНА ПРАЦІ

МОДУЛЬ 3.

Тема 9. Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері та побуті. Організаційні і правові питання охорони праці. Законодавча та нормативна база України про охорону праці.

1. Поняття та мета охорони праці (ОП).
2. Основні поняття в галузі охорони праці, їх терміни та визначення. Умови праці та фактори, від яких вони залежать.
3. Основні причини травматизму та захворювань в аграрному виробництві. Поняття безпеки праці.
4. Основні законодавчі акти про охорону праці:
Конституція України, Закон України “Про охорону праці”, Кодекс законів про працю, закони України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”, “Про охорону здоров’я”, “Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення”, “Про пожежну безпеку”.
5. Нормативні акти про охорону праці., що діють в межах підприємства.
6. Відповідальність за порушення законодавства та нормативних актів про охорону праці.

Тема 10. Державне управління охороною праці та організація охорони праці на виробництві. Навчання з питань охорони праці. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

1. Органи державного управління ОП. Галузеві, регіональні системи управління ОП, їх мета.
2. Системи управління ОП на підприємствах та обов’язки роботодавця. Положення про службу охорони праці, їх основні завдання та права. Комісія з питань ОП на підприємстві, їх завдання та права. Комплексні перевірки стану ОП на підприємстві.
3. Атестація робочих місць на відповідність вимогам нормативних актів про ОП. Регулювання охорони праці у колективному договорі. Планування, фінансування та стимулювання робіт ОП. Комплексні плани підприємств щодо поліпшення стану ОП.
4. Інструктажі з питань ОП, їх види та порядок проведення. Порядок допуску працівників до виконання робіт.
5. Інструкції з ОП, види, зміст і порядок їх складання.
6. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

Тема 11. Аналіз виробничого травматизму, його основні методи, причини і наслідки. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.

1. Вимоги Закону України “Про охорону праці” щодо розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій.
2. “Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві”. Нещасні випадки, що підлягають розслідуванню згідно з Порядком.
3. Порядок і терміни розслідування нещасних випадків. Склад комісії.
4. Акт про нещасний випадок.

МОДУЛЬ 2.

Тема 12. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Повітря робочої зони

1. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення”, основні його вимоги.
2. Вплив характеру праці, санітарних особливостей виробничих процесів, санітарних умов праці на функціонування організму людини.
3. Поняття “виробнича санітарія, гігієна праці”, їх значення.
4. Повітря робочої зони. Визначення понять “робоча зона” та “повітря робочої зони”.
5. Мікроклімат робочої зони. Вплив параметрів мікроклімату на самопочуття людини. Нормування та контроль параметрів мікроклімату.
6. Склад повітря робочої зони: природно-фізіологічний склад повітряного середовища.
7. Забруднення повітряного середовища шкідливими речовинами, вплив шкідливих речовин на організм людини.
8. Загальні заходи та засоби попередження забруднення повітряного середовища в аграрному виробництві та захисту працівників.

Самостійне вивчення. Тема 13. Вентиляція, опалення та освітлення виробничих приміщень.

1. Призначення та види вентиляції.
2. Природна вентиляція, її переваги та недоліки.
3. Штучна вентиляція, її переваги та недоліки. Система загальнообмінної припливної, всмоктувальної та припливно- всмоктувальної штучної вентиляції, їх вибір, конструктивне оформлення.
4. Освітлення виробничих приміщень. Нормативні документи, значення виробничого освітлення, види виробничого освітлення, вимоги санітарних нормативів щодо їх застосування.
5. Основні поняття системи світлотехнічних величин: сила світла, світловий потік, освітленість, яскравість, контраст, видимість, фон.
6. Природне освітлення, його значення як виробничого і фізіолого- гігієнічного чинника для працюючих.
7. Штучне освітлення. Системи штучного освітлення та вимоги санітарних нормативів щодо їх використання. Штучне освітлення, робоче, аварійне, чергове, евакуаційне, охоронне.
8. Джерела штучного освітлення, їх типи, порівняльна оцінка.
9. Системи опалення виробничих приміщень, їх безпека.

Тема 14. Вібрація. Шум, ультразвук та інфразвук. Випромінювання.

1. Визначення поняття “вібрація”. Джерела вібрацій, вібрації як позитивний і негативний чинник виробничого процесу.
2. Вплив вібрацій на організм людини. Вібраційна хвороба. Гігієнічне нормування вібрацій, параметри, що нормуються їх допустимі значення залежно від виду вібрації.
3. Шум, ультразвук та інфразвук. Дія шуму на організм людини. Нормування шуму. Контроль параметрів шуму, вимірювальні прилади.

4. Випромінювання, їх види та електромагнітні поля. Визначення понять “іонізуюче випромінювання” та “радіаційна безпека”.
5. Заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від вібрацій, безпечний режим роботи та відпочинку, медико-профілактичні заходи.
6. Заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму.

Тема 15. Санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств, до виробничих і допоміжних приміщень. Професійні хвороби та їх профілактика. (Самостійне вивчення)

1. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств, до виробничих і допоміжних приміщень.
2. Класифікація шкідливості підприємств.
3. Професійні хвороби та їх профілактика.

МОДУЛЬ 3.

Тема 16. Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів в аграрному виробництві

1. Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів в аграрному виробництві.
2. Сигналізація. Поняття та її види. Система кольорів і знаків безпеки. Інформаційні таблички та плакати. Механізація, автоматизація і дистанційне керування як засіб підвищення безпеки праці.
3. Безпека при експлуатації систем під тиском. Визначення “посудина, що працює під тиском”. Загальні вимоги безпеки до посудин, що працюють під тиском. Вимоги до контрольно-вимірювальних приладів, запобіжних пристроїв та арматури, реєстрація посудин, їх утримання та обслуговування. Технічне посвідчення посудин, що працюють під тиском.
4. Безпека праці при експлуатації котельних установок.
5. Безпека праці при експлуатації компресорних установок.

Тема 17. Безпека праці в рослинництві, овочівництві та садівництві

1. Умови праці та вимоги безпеки праці в рослинництві, його причини. 2. Експлуатація машин у рослинництві. Комплектування агрегатів і їх обслуговування. Контроль технічного стану машино-тракторних агрегатів. Безпека праці машинотракторних агрегатів.
3. Безпека праці при роботі на ґрунтообробних машинах і знаряддях, посівних і садильних машинах, дощувальних і поливних машинах, збиральних роботах. Обробіток ґрунту і підготовка полів при проведенні посівних і посадкових робіт.
4. Використання пестицидів, твердих і рідких мінеральних добрив, інших агрохімікатів у рослинництві.
5. Гігієна праці в овочівництві, відкритого і закритого ґрунту. Гігієна праці в садівництві, виноградарстві. Особиста гігієна працюючих з отрутохімікатами. Санітарно-гігієнічні вимоги до польових станів.
6. Знезараження транспортних засобів, апаратури, тари, спецодягу, знищення пестицидів.
7. Безпека праці при збиранні і заготівлі трав на сіно та скирдуванні кормів. Обробіток і збирання продукції рослинництва. Післязбиральний обробіток і переробка продукції рослинництва. Робота в закритому ґрунті.
8. Безпека праці при роботах з садово-ріжучими інструментами.

Тема 18. Безпека при вантажно-розвантажувальних роботах і на транспорті в аграрному виробництві (самостійне вивчення)

1. Вимоги безпеки при вантажно-розвантажувальних роботах.

2. Механізація вантажно-розвантажувальних робіт. Норми переміщення вантажів вручну. Вимоги безпеки при перевезенні вантажів: сіно, солома, мінеральні добрива, пестициди, паливно-мастильні матеріали, негабаритні вантажі. Вимоги безпеки при перевезенні людей.
3. Вимоги безпеки під час транспортування сільськогосподарських машин.

Тема 19. Загальні вимоги електро- і пожежної безпеки. Системи попередження пожеж та пожежного захисту.

1. Основні положення та значення пожежної безпеки. Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин.
2. Основні причини пожеж. Порядок дій у разі пожеж. Небезпечні та шкідливі чинники, що пов'язані з пожежами. Статистика та динаміка пожеж в Україні.
3. Пожежовибухонебезпечність об'єкта. Категорії, класифікації та класи приміщень за вибухонебезпечністю та пожежонебезпечністю.
4. Способи та засоби гасіння пожежі. Вогнегасильні речовини.
5. Поняття електробезпеки, електротравми, електротравматизму.
6. Причини ураження електричним струмом.
7. Дія електричного струму на організм людини. Види ураження електричним струмом, електричні травми та електричні удари.
8. Система попередження і запобігання пожежам.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	РОЗДІЛ 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ Вивчення видів, джерел та факторів небезпек, методів визначення ризику небезпеки, проведення розрахунків з визначення ступеня ризику.	2
2	Аналіз небезпек природного, техногенного походження та безпеки в умовах надзвичайних ситуацій.	2
3	Вивчення правил поведінки людини під час виникнення небезпек соціального походження.	2
4	Організація раціонального харчування людини.	2
5	Особливості надання першої долікарської допомоги.	2
6	Методика підготовки і проведення занять з питань ЦО в установах, закладах та на виробництві.	2
7	Дії при загрозі або під час терористичного акту. <i>Визначення тероризму та терористичного акту. Алгоритм дій при загрозі та під час вибуху. Дії населення при отриманні телефонних повідомлень терористичного характеру.</i>	2
8	Вивчення законодавства України з охорони праці.	2
9	Навчання, інструктаж і перевірка знань працівників з питань охорони праці в організації.	2
10	Розроблення інструкції з охорони праці. Вивчення номенклатури заходів з охорони праці колективного договору.	2
11	Аналіз виробничого травматизму. Розслідування нещасних випадків на виробництві.	2

12	Дослідження мікрокліматичних умов в приміщенні і на робочих місцях.	2
13	Розрахунок ефективності природного і штучного виробничого освітлення	2
14	Вивчення впливу електричного струму на організм людини.	2
15	Вивчення первинних технічних засобів пожежогасіння. Вибір типів та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння. Надання першої долікарської допомоги при нещасних випадках	2
	Разом	30

ЗАВДАННЯ НА САМОСТІЙНЕ ВИВЧЕННЯ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>1. РОЗДІЛ 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>Тема 1. Основи безпеки життєдіяльності, основні поняття та визначення, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.</p> <p>1. Культура безпеки як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства.</p> <p>2. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Методологічні основи безпеки життєдіяльності.</p> <p>3. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек.</p> <p>4. Види небезпек: мікро- та макро-біологічна, вибухопожежна, гідродинамічна, пожежна, радіаційна, фізична, хімічна, екологічна.</p> <p>5. Структура та основні положення Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text</p>	4
2	<p>Тема 2. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.</p> <p>1. Біологічні небезпеки.</p> <p>2. Вражаючі фактори біологічної дії.</p> <p>3. Характеристика небезпечних патогенних мікроорганізмів: найпростіші, гриби, віруси, рикетсії, бактерії. Пандемії, епідемії, масові отруєння людей. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб (холера, сибірка, чума та ін.).</p> <p>4. Інфекційні захворювання тварин і рослин.</p>	4
3	<p>Тема 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.</p> <p>1. Хімічні небезпеки.</p> <p>2. Сильнодіючі отруйні речовини.</p> <p>3. Забруднювачі атмосфери.</p> <p>4. Забруднювачі ґрунту.</p>	4
4	<p>Тема 4. Безпека людини у соціальному середовищі. Соціально-політичні небезпеки. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.</p> <p>1. Особливості соціально-політичних небезпек.</p>	4

	<p>2.Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Корупція і криміналізація суспільства.</p> <p>3.Маніпуляція свідомістю. Розрив у рівні забезпечення життя між різними прошарками населення.</p> <p>4. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика.</p> <p>5.Зростання злочинності як фактор небезпеки. Види злочинних посягань на людину.</p> <p>6. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі.</p>	
5	<p>Тема 5. Негативна дія різних чинників на організм людини та шляхи підвищення рівня безпеки життєдіяльності.</p> <p>1. Загальна характеристика трудової діяльності. Розумова та фізична діяльність. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я.</p> <p>2. Загрози здоров'ю людини та продуктивності її праці: психофізіологічні чинники безпеки, втома і перевтома, психічне травмування і конфлікт, захворювання (хворобливий стан), алкоголізм, наркоманія.</p> <p>3. Особливості психофізіологічного стану окремих категорій населення.</p> <p>4.Загальні уявлення про обмін речовин та енергії.</p> <p>5. Шляхи підвищення рівня БЖД: оздоровча фізична культура, оздоровчі процедури, медико-біологічні засоби, раціональне харчування, лікувальне голодування (дієтична терапія), фармакологічні засоби і використання лікарських рослин, психологічні засоби відновлення працездатності і ін.</p> <p>6.. Професійна орієнтація.</p> <p>7..Особливості безпечної поведінки на вулиці, орієнтування на місцевості за різних умов.</p>	4
6	<p>Тема 6. Безпека життєдіяльності в надзвичайних ситуаціях. Оцінка ризику. Долікарська допомога при надзвичайних ситуаціях.</p> <p>1.Управління безпекою через порівняння витрат та отриманих вигод від зниження ризику.</p> <p>2.Головні етапи кількісного аналізу та оцінки ризику.</p> <p>3. Методичні підходи до визначення ризику. Статистичний метод. Метод аналогій. Експертні методи оцінювання ризиків.</p> <p>4.Розробка ризик-стратегії з метою зниження вірогідності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків.</p> <p>5.Вибір методів (відмова від ризиків, зниження, передача і ухвалення) та інструментів управління виявленим ризиком.</p> <p>6. Визначення наявних проблем з безпеки і захисту ОГ у НС, рівня їхнього ризику.</p>	4
7	<p>Тема 7. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення у НС.</p> <p>1.Превентивні та ситуаційні норми.</p> <p>2. Компенсаційні та регламентні норми.</p> <p>3. Зонування території за можливою дією вражаючих факторів НС.</p>	4

	<p>4. Основні показники рівнів небезпеки регіону, де знаходиться заклад освіти, які внесено у Паспорт ризику виникнення надзвичайних ситуацій області.</p> <p>5. Загальні засади моніторингу НС та порядок його здійснення.</p> <p>6. Застосування захисних бар'єрів та видів цивільного захисту: фізичного, постійно діючого функціонального, природного, комбінованого.</p>	
8	<p>Тема 8. Основні заходи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час НС.</p> <p>1. Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів.</p> <p>2. Технічні засоби і способи проведення дезактивації, дегазації та дезінфекції території, техніки, транспорту, будівель, приміщень, одягу, взуття і засобів захисту, продовольства, води, продовольчої сировини і фуражу.</p> <p>3. Дезактивуєючи, дегазуючи та дезінфікуючи розчини.</p> <p>4. Структура та основні положення Кодексу цивільного захисту України - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text.</p>	4
	Всього за розділом I	32
	Розділ II. ОХОРОНА ПРАЦІ	
9.	<p>Тема 9. Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері та побуті. Організаційні і правові питання охорони праці. Законодавча та нормативна база України про охорону праці.</p> <p>1. Основні етапи розвитку охорони праці.</p> <p>2. Стан охорони праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності в аграрному виробництві України.</p> <p>3. Соціально-економічне значення охорони праці.</p> <p>4. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори, їх класифікація.</p> <p>5. Поняття про нещасні випадки та їх класифікація. Поняття про травму, виробничу травму, виробничий травматизм та професійні захворювання.</p> <p>6. Основні положення законодавства України про працю та охорону праці.</p> <p>7. Державні міжгалузеві та галузеві нормативні акти про охорону праці.</p> <p>8. Система стандартів безпеки праці.</p> <p>9. Міжнародне співробітництво в галузі ОП.</p>	2
10.	<p>Державне управління охороною праці та організація охорони праці на виробництві. Навчання з питань охорони праці. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.</p> <p>1. Навчання з питань ОП працівників при їх підготовці, перепідготовці, підвищенні кваліфікації, прийнятті на роботу та в період роботи.</p> <p>2. Навчання працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою та на роботах, де є потреба у професійному доборі.</p>	2

	<p>3.Обов'язки і відповідальність роботодавця щодо виконання чинних нормативів про навчання з питань ОП.</p> <p>4. Основні повноваження і права органів державного нагляду за охороною праці.</p> <p>5. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці. Уповноваження трудових колективів. Типове положення про роботу уповноважених трудових колективів з питань охорони праці.</p> <p>6. Повноваження і права профспілок у здійсненні контролю за додержанням законодавства про охорону праці.</p>	
11.	<p>Тема 11. Аналіз виробничого травматизму, його основні методи, причини і наслідки. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.</p> <p>1.Розслідування нещасних випадків за заявами потерпілих чи осіб за дорученнями потерпілих. Порядок і терміни такого розслідування.</p> <p>2.Спеціальне розслідування нещасних випадків, формування комісій спеціального розслідування і їх функції. Перелік документів, що входять до матеріалів спеціального розслідування. Вирішення комісією спеціального розслідування соціальних питань, пов'язаних з нещасними випадками.</p> <p>3. Порядок розслідування професійних захворювань на виробництві. Мета розслідування, діагностування професійного захворювання, повідомлення власника та органів санітарного нагляду, створення та склад комісії з розслідування, оформлення, результатів розслідування.</p> <p>4. Порядок розслідування аварій, класифікація аварій, склад комісії. Методи аналізу виробничого травматизму і профзахворюваності.</p> <p>5. Основні причини виробничого травматизму і профзахворюваності та заходи щодо їх запобігання.</p> <p>6. Психологія безпеки праці.</p>	2
12	<p>Загальні положення фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії в аграрному виробництві. Повітря робочої зони.</p> <p>1.Відповідальність за невиконання санітарних нормативів щодо умов праці та проживання населення.</p> <p>2.Фізіологічні особливості різних видів діяльності. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини.</p> <p>3.Вплив втоми на безпеку праці.</p> <p>4. Фактори, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.</p> <p>5. Загальні заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату.</p> <p>6.Санітарно-гігієнічне нормування забруднення повітряного середовища на виробництві. Гранично допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) шкідливих речовин у повітрі робочої зони.</p> <p>7.Контроль стану повітряного середовища в аграрному виробництві, періодичність і методи контролю залежно від класу небезпечності домішок повітряного середовища.</p> <p>8.Нагляд за дотриманням санітарних вимог до стану повітряного середовища в аграрному виробництві.</p>	4

13	<p>Тема 13. Вентиляція, опалення та освітлення виробничих приміщень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Призначення та види вентиляції. 2. Природна вентиляція, її переваги та недоліки. 3. Штучна вентиляція, її переваги та недоліки. Система загальнообмінної припливної, всмоктувальної та припливно-всмоктувальної штучної вентиляції, їх вибір, конструктивне оформлення. 4. Освітлення виробничих приміщень. Нормативні документи, значення виробничого освітлення, види виробничого освітлення, вимоги санітарних нормативів щодо їх застосування. 5. Основні поняття системи світлотехнічних величин: сила світла, світловий потік, освітленість, яскравість, контраст, видимість, фон. 6. Природне освітлення, його значення як виробничого і фізіолого-гігієнічного чинника для працюючих. 7. Штучне освітлення. Системи штучного освітлення та вимоги санітарних нормативів щодо їх використання. Штучне освітлення, робоче, аварійне, чергове, евакуаційне, охоронне. 8. Джерела штучного освітлення., їх типи, порівняльна оцінка. 9. Системи опалення виробничих приміщень, їх безпека. 	4
14	<p>Тема 14. Вібрація. Шум, ультразвук та інфразвук. Випромінювання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Випромінювання, їх види та електромагнітні поля. Визначення понять “іонізуюче випромінювання” та “радіаційна безпека”. 2. Основні джерела і види іонізуючого випромінювання. Вплив іонізуючих випромінювань на організм людини. 3. Електромагнітні поля та електромагнітні випромінювання, їх джерела і вплив на організм людини, нормування та захист, інфрачервоне випромінювання, його джерела та вплив на організм людини, нормування та захист. 	2
15	<p>Тема 15. Санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств, до виробничих і допоміжних приміщень. Професійні хвороби та їх профілактика</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств, до виробничих і допоміжних приміщень. 8. Класифікація шкідливості підприємств. 9. Професійні хвороби та їх профілактика 	2
16	<p>Тема 16. Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів в аграрному виробництві.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технічні засоби безпеки: захисні кожухи та огорожі, запобіжні гальмівні та блокувальні пристрої. 2. Механізація, автоматизація дистанційне керування як засіб підвищення безпеки праці. 3. Вплив ергономіки на створення безпечних умов праці. 4. Вплив виробничої естетики на безпеку праці. 5. Запобіжні, сигналізуючі та блокувальні пристрої. 6. Безпека праці при експлуатації трубопроводів. Розпізнавальне зафарбування, гідравлічне випробування трубопроводів. 	2

	<p>7.Безпека праці при експлуатації балонів (паспорт балона, написи на балонах, колір забарвлення). Огляд та випробування балонів на міцність. Зберігання та перевезення їх.</p> <p>8.Безпека при вантажно-розвантажувальних роботах і на транспорті в аграрному виробництві. Вимоги безпеки при вантажно-розвантажувальних роботах.</p> <p>9.Вимоги безпеки при перевезенні вантажів.</p> <p>10.Вимоги безпеки при перевезенні людей.</p> <p>11.Вимоги безпеки під час транспортування сільськогосподарських машин.</p> <p>12. Вимоги до виробничих будівель і споруд, допоміжних та санітарно-гігієнічних приміщень, де використовуються особливо шкідливі речовини. Вимоги до водопостачання та каналізації.</p>	
17	<p>Тема 18. Безпека праці при вантажно-розвантажувальних роботах і на транспорті в аграрному виробництві.</p> <p>1. Вимоги безпеки при вантажно-розвантажувальних роботах.</p> <p>2. Механізація вантажно-розвантажувальних робіт. Норми переміщення вантажів вручну. Вимоги безпеки при перевезенні вантажів: сіно, солома, мінеральні добрива, пестициди, паливно-мастильні матеріали, негабаритні вантажі. Вимоги безпеки при перевезенні людей.</p> <p>3. Вимоги безпеки під час транспортування сільськогосподарських машин.</p>	4
18	<p>Тема 19. Загальні вимоги електро- і пожежної безпеки. Системи попередження пожеж та пожежного захисту. Надання першої допомоги при нещасних випадках</p> <p>1.Фактори, що впливають на наслідки ураження електричним струмом.</p> <p>2.Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.</p> <p>3.Система технічних засобів і заходів безпечної експлуатації електроустановок.</p> <p>4. Система попередження і запобігання пожежам. Державний пожежний нагляд.</p> <p>5.Аналіз Правил пожежної безпеки в Україні - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text.</p> <p>6. Аналіз Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-98#Text.</p> <p>7. Первинні засоби гасіння пожежі.</p> <p>8. Евакуація людей. Засоби колективного та індивідуального захисту людей від небезпечних і шкідливих факторів пожежі.</p> <p>9. Надання першої допомоги при нещасних випадках.</p>	4
19	Всього за розділом II	28
	Разом	60
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ		
1	Термінологія, етапи та тенденції розвитку БЖД та ОП. Структура та основні положення Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text	
2	Розрахунок і аналіз біоритмів людей.	

3	Особливості соціально-політичних небезпек.
4	Структура та основні положення Кодексу цивільного захисту України - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text .
5	Особливості безпечної поведінки на вулиці, орієнтування на місцевості за різних умов.
6	Функціонування Державної служби з надзвичайних ситуацій - https://www.dsns.gov.ua
7	Функціонування Державної служби України з питань праці - https://dsp.gov.ua/category/diyalnist/normatyvna-baza/
8	Структура та основні положення Закону України «Про охорону праці» - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text
9	Аналіз стану виробничого травматизму в Україні https://dsp.gov.ua/category/diyalnist/neshchasni-vypadky-na-vyrobnytstvi/
10	Аналіз Санітарних норм мікроклімату виробничих приміщень ДСН 3.3.6.042-99. https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va042282-99#Text
11	Аналіз Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-12#Text . Робота в офісі: основні санітарно-гігієнічні вимоги https://te.dsp.gov.ua/roboata-v-ofisi-osnovni-sanitarno-gigiyenichni-vymogy/
12	Аналіз Правил пожежної безпеки в Україні - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text . Аналіз Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-98#Text .
13	Основні етапи розвитку охорони праці.
14	Стан охорони праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності в аграрному виробництві України.
15	Соціально-економічне значення охорони праці.
16	Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці. Уповноваження трудових колективів. Типове положення про роботу уповноважених трудових колективів з питань охорони праці.
17	Порядок розслідування професійних захворювань на виробництві
18	Основні причини виробничого травматизму і профзахворюваності та заходи щодо їх запобігання.
19	Фізіологічні особливості різних видів діяльності. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Вплив втоми на безпеку праці.
20	Санітарно-гігієнічне нормування забруднення повітряного середовища на виробництві.
21	Механізація, автоматизація і дистанційне керування як засіб підвищення безпеки праці.
22	Безпека при вантажно-розвантажувальних роботах і на транспорті в аграрному виробництві.
23	Вимоги безпеки при перевезенні людей.
24	Вимоги безпеки під час транспортування сільськогосподарських машин.

25	Вимоги до виробничих будівель і споруд, допоміжних та санітарно-гігієнічних приміщень, де використовуються особливо шкідливі речовини. Вимоги до водопостачання та каналізації.
26	Пожежна сигналізація.
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ	
Форми навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом, консультації
Види навчальної діяльності	<p>НД 1. Аудиторна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мультимедійні презентації; – завдання аналітичного-оглядового характеру; – дискусія; – публічний виступ з доповіддю і презентацією (індивідуальний проєкт); – індивідуальні та групові практичні ситуаційні завдання, – стандартизовані тести. <p>НД 2. Самостійна робота</p>
Методи навчання	<p>МН1. Інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання, поєднання лекції-бесіди і лекції-візуалізації);</p> <p>МН2. Практичні заняття (робота у малих групах, навчальні дискусії, мозковий штурм, публічні виступи, презентації, захист результатів виконання групових або індивідуальних завдань, підготовка есе, колоквиум тощо);</p> <p>МН3. Самостійне навчання (індивідуальна робота, робота в групах).</p> <p>Лекції надають здобувачам основний теоретичний матеріал. Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають здобувачам можливість закріпити навчальний матеріал та застосовувати теоретичні знання щодо реальних ситуацій. Практичні заняття укладено із застосуванням методів практико-орієнтованого навчання, що передбачає актуалізацію теоретичного матеріалу, розв'язування завдань, що мають практичний характер, вимагають аналітичної роботи, уміння влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; моделювати спілкування з різними людьми в професійній діяльності; вести дискусії; оперувати засобами писемної професійної комунікації. Самостійне навчання сприяє підготовці до лекцій, практичних занять, а також до виконання завдань як індивідуально, так і в командах для підготовки повідомлень, презентацій, публічних виступів, що дозволяє формувати уміння розподіляти ресурси для ефективної самоорганізації; використовувати технології планування власного часу, принципи планування.</p>
Види контролю	<p>Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація (екзамен).</p> <p>Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, виконання тематичних контрольних робіт (ТКР), контроль якості виконання СРС, підсумкова атестація у формі екзамену.</p>
Система поточного та підсумкового контролю	<p>Поточний контроль: відвідування занять; навчальна робота на практичних заняттях; виконання індивідуальних завдань; самостійна робота з підготовки до занять та виконання домашніх завдань; стандартизовані тести, поточна модульна контрольна робота.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамен.</p>

Методи поточного оцінювання	<p>За дисципліною передбачені такі методи поточного оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування та усні коментарі викладача за його результатами, детальний аналіз відповідей здобувачів; - настанови викладача в процесі виконання практичних завдань, розв'язання задач, рекомендації до виконання ситуаційних завдань, рефератів; - обговорення та взаємооцінювання здобувачами виконаних практичних завдань, розв'язання задач, роботи в групах, індивідуальних робіт.
Методи підсумкового оцінювання	<p>Підсумкове оцінювання включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підсумковий контроль за навчальною дисципліною, який визначений навчальним планом та освітньою програмою у формі екзамену. 2. Проміжний контроль знань здобувачів (оцінювання роботи на лабораторно-практичних заняттях, розв'язання задач, тестування в системі Moodle, індивідуальних робіт тощо).
Критерії поточного оцінювання	<p>Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок:</p> <p>«відмінно» – здобувач фахової передвищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності;</p> <p>«добре» – здобувач фахової передвищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності;</p> <p>«задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно;</p> <p>«незадовільно» – здобувач фахової передвищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.</p>
Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	<p>Засоби навчання</p> <p>ЗН1. Мультимедіа- та проекційна апаратура.</p> <p>ЗН2. Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі.</p> <p>ЗН3. Бібліотечні фонди.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О. Г. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник.-К.: Центр учбової літератури, 2017.-276 с.
2. Основи охорони праці: підручник / О. І. Запорожець., О. С. Протоєрейський, Г. М. Франчук. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 264 с.
3. Пістун І. П., Кіт Ю. В. Безпека життєдіяльності (психофізіологічні аспекти). Практичні заняття : навч. посіб. Львів: Афіша, 2000. 239 с.
4. Пістун І. П., Березовецький А. П. та ін. Безпека життєдіяльності. Курс лекцій. Навч. посіб. Львів: Сполом, 2003. 184 с.
5. Пістун І.П., Березовецький А.П. та ін. Охорона праці (практикум): Навч. посібник. Львів: Тріада плюс, 2011. 436 с.
3. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці [Текст] : підруч. / В. Ц. Жидецький. — 3-тє вид., перероб. і доп. Львів : Укр. акад. друкарства, 2006. 336 с.

Допоміжна

1. Пістун І. П. Охорона праці під час офісних робіт [Текст] : навч. посіб. / І. П. Пістун, А. М. Тубальцев, Н. П. Тубальцева. Львів : Тріада плюс, 2009. 580 с.
2. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти: Навч. посібник. Суми: університетська книга, 2001. 339 с.
3. Пістун І. П., Березовецький А. П., Тимочко В.О., Городецький І. М. Охорона праці (гігієна праці та виробнича санітарія): навч. посібн. / за ред. І.П.Пістуна. Ч. І. Львів : Тріада плюс, 2017. 620 с.
4. Охорона праці (гігієна праці та виробнича санітарія) : навчальний посібник / І.П. Пістун, В.О. Тимочко, І. М. Городецький, А. П. Березовецький ; за ред. І.П. Пістуна. Львів : Тріада плюс, 2015. Ч. II. 224 с.
5. Лехман С.Д. Рубльов В.І., Рябцев В.І. Запобігання аварійності і травматизму у сільському господарстві. К.: Урожай, 1993. 272 с.
6. Зацарний В. В. Охорона праці : навч. посіб. для дистанц. навчання / В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно : відкр. міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". - К. : Ун-т "Україна", 2006. 303 с.
7. Основи охорони праці : навч. посібник / Г. Г. Гогіташвілі, В. М. Лапін. 4-те вид., виправл. і доповн. К. : Знання, 2008. 302 с.
8. Пістун І. П., Березовецький А. П., Березовецький С. А. Охорона праці в галузі сільського господарства: Навчальний посібник, - Суми: ВТД «Університетська книга», 2009.- 368 с.
9. Правила охорони праці під час технічного обслуговування та ремонту машин і обладнання сільськогосподарського виробництва. - Х.: Форт, 2002. - 132 с.
10. Пістун І. П. Охорона праці в галузі сільського господарства (тваринництво, птахівництво): навчальний посібник. -Суми: Університетська книга, 2012. - 504 с.
11. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / П. С. Атаманчук, В. В. Мендерецький, О. П. Панчук, Р. М. Білий. – Центр учбової літератури, 2018 – 322 с.
12. Періодичні видання у читальному залі ГК ЛНАУ: Безпека життєдіяльності, Охорона праці, Надзвичайна ситуація, Пожежна та техногенна безпека, Довідник спеціаліста з охорони праці.
13. OHSAS 18001:2007. <http://iso-management.com/wpcontent/uploads/2013/12/OHSAS-18001-2007-.pdf>. 10. Менеджмент охорони праці : навч. посібник / Н. Г. Ревенко, К. О. Левчук. Кам'янське : ДДТУ, 2015. 236 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <http://www.tnns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
3. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
4. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
6. <http://www.budinfo.com.ua> — Портал «Україна будівельна: будівельні компанії України, будівельні стандарти: ДБН ГОСТ ДСТУ».
7. Закон України [Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
8. Закон України «Про охорону праці» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
9. Порядок розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях (затверджений [Постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337](#))
10. Сайт [Державної служби України з питань праці](http://dsp.gov.ua/) <http://dsp.gov.ua/>.
11. Сайт [Управління Держпраці у Волинській області](http://lutsk.dsp.gov.ua/) <http://lutsk.dsp.gov.ua/>.
12. Щомісячний професійний журнал «Охорона праці і пожежна безпека», <http://oppb.com.ua/>
13. Науково-виробничий журнал «Охорона праці», <http://ohoronapraci.kiev.ua/ua/>
14. Бібліотечно-інформаційні ресурси, [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНАУ, наукових, науково-технічних та інших бібліотек України.
15. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів: <http://www.nbu.gov.ua/e-Journals/nd/2008-2/08lvioap.pdf> Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського

Доступні інформаційні освітні ресурси закладу освіти

1. Офіційний веб-сайт Горохівського коледжу ЛНАУ [http:// www.gkl nau.at.ua](http://www.gkl nau.at.ua) - платформа дистанційного навчання MOODLE Горохівський коледж ЛНАУ/ курс «Безпека життєдіяльності та охорона праці» ЛНАУ <http://gkl nau.org.ua/moodle/> <http://gkl nau.org.ua/moodle/course/view.php?id=8;>
2. Електронна адреса коледжу e-mail: gdst@ukr.net
3. Бібліотека Горохівського коледжу ЛНАУ, вул. Студентська 8, тел.: (03379)21789
4. Бібліотека Горохівського коледжу ЛНАУ, вул. Студентська 8, тел.: (03379)21789 gkoledzlnaub@gmail.com
5. Сайт методичного кабінету ГК ЛНАУ, електронна бібліотека <https://1784073.site123.me/>
6. Навчальні відеофільми, матеріали практичних семінарів <https://drive.google.com/drive/folders/1ec7Jt75eSzK13PCbmJsgPbdIfM5Wx1TN>

Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система)

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи, змісту лекційних і лабораторно-практичних занять, переліку питань підсумкового контролю наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (<http://gkl nau.org.ua/moodle/> <http://gkl nau.org.ua/moodle/course/view.php?id=8>).

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс початкової дисципліни передбачає індивідуальну та групову роботу. Обов'язковість відвідування занять, активна участь в обговоренні питань, попередня підготовка до лекцій і практичних занять. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач фахової передвищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані під час самостійної підготовки завдання на консультації. Під час роботи над індивідуальними завданнями, запланованими проєктами, науково-дослідницькою роботою недопустимо порушення академічної доброчесності.

Політика курсу «правила гри» в аудиторний час	Курс передбачає роботу в колективі. Викладач ставить запитання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
Політика дотримання академічної доброчесності	Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо). Списування під час контрольних (модульних) робіт та екзамену заборонено (в тому числі із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із завідувачем відділення і викладачем курсу.
Політика щодо пропусків занять	У разі пропуску лекційних занять з неповажної причини студент пише реферат по темі лекції.
Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну	Політика щодо кінцевих термінів виконання та перескладання завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача, який забезпечує курс за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). У разі здачі лабораторної або практичної роботи пізніше встановленого терміну (без поважних причин) максимальний бал за неї знижується на 1 бал.

Силабус навчального дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» схвалено на засіданні циклової комісії агротехнічних дисциплін
Протокол від «31» серпня 2021 року № _1____
Голова циклової комісії _____
_____ Кондратюк Р. Р.

Силабус навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» затверджено на засіданні методичної ради
Протокол від «06» вересня 2021 року № 2
Голова методичної ради
_____ Генсецька О. М.